

UZASADNIENIE

W dniu 05 października 2012 r. powód (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. wystąpił przeciwko S. W. i A. W. z pozwem o zasądzenie na jego rzecz kwoty 42.827,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie solidarnie od pozwanych zwrotu kosztów przedmiotowego postępowania.

W uzasadnieniu wywiezionego powództwa powód poniósł, że jest w posiadaniu weksla własnego wystawionego przez pozwanego S. W., poręczonego przez pozwaną A. W., który został uzupełniony zgodnie z deklaracją wekslową na sumę 42.827,53 zł z terminem płatności na dzień 11 czerwca 2012 r. Pomimo skierowanego do nich wezwania pozwani nie wykupili weksla oraz do dnia wniesienia pozwu nie uregulowali zadłużenia. Z powyższych względów, w ocenie powoda, wniesienie pozwu było uzasadnione.

(pozew - k. 2 – 3)

W dniu 09 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla (...) w W. pod sygnaturą akt II Nc 32668/12 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, w którym nakazał pozwanym S. W. i A. W. aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda kwotę 42.827,53 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 05 października 2012 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.952,50 zł tytułem kosztów postępowania.

(nakaz zapłaty - k. 17)

Od powyższego nakazu pozwani skutecznie wnieśli zarzuty domagając się uchylenia wydanego orzeczenia i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na ich rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwani podnieśli zarzut nieprzedstawienia przez powoda wyliczenia sumy wekslowej. Argumentowali, że strona powodowa w pozwie nie wyjaśniła w jaki sposób dokonała wyliczenia sumy dochodzonej pozwem, na którą weksel został uzupełniony, oraz nie przedstawiła z jakiego stosunku podstawowego miałyby wynikać jej roszczenia. Nadto w ocenie pozwanych strona powodowa nie wykazała ani faktu zawarcia umowy, wezwania do zapłaty przed wypowiedzeniem umowy, skutecznego wypowiedzenia umowy leasingu i jej rzetelnego rozliczenia, a tylko te czynności prawne mogły skutkować wypełnieniem weksla. Pozwani wskazali, że zgodnie z załączoną do pozwu deklaracją wekslową weksel mógł zostać wypełniony jedynie na kwotę należności wynikających z umowy leasingu o wyraźnie określonym numerze, a nie jakiegokolwiek porozumienia między stronami. Pozwani zakwestionowali także kwotę dochodzoną pozwem jako zawyżoną, nie odpowiadającą w żaden sposób faktycznej wysokości ewentualnego ich zadłużenia względem powódki twierdząc, iż przedmiot umowy leasingu został sprzedany za cenę o wiele niższą niż jego wartość rynkowa, co świadczy o niedochowaniu należytej staranności przez profesjonalistę oraz o nierzetelnych rozliczeniach dokonywanych przez powoda. W związku z tym podnieśli zarzut nieistnienia zobowiązania z tytułu łączącej strony umowy leasingu i tym samym uzupełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową. Dodatkowo pozwani zarzucili przeciwnikowi procesowemu nieprawidłowe wezwanie do wykupu weksla. W ich ocenie strona powodowa nie udowodniła bowiem, że osoba podpisująca dokument w postaci wezwania do wykupu weksla i podająca się za pełnomocnika w rzeczywistości została umocowana do dokonania tej czynności, zgodnie bowiem z danymi z Krajowego Rejestru Sądowego wskazana osoba nie wchodzi w skład zarządu spółki ani też nie została ustanowiona prokurentem. Załączone zaś do pozwu pełnomocnictwo swoim zakresem obejmuje wyłącznie czynności w postępowaniu sądowym, administracyjnym, egzekucyjnym, upadłościowym, karnym i przed innymi organami orzekającymi, a zatem wezwania do zapłaty czy też przedstawienie weksla nie jest objęte tym umocowaniem.

(zarzuty od nakazu zapłaty – k. 21 – 29)

W odpowiedzi na zarzuty pozwanych w piśmie procesowym z dnia 08 stycznia 2014 r. strona powodowa wniosła o utrzymanie wydanego nakazu zapłaty w całości w mocy.

Ustosunkowując się do wniesionych zarzutów powód argumentował, iż pozwani mieli świadomość, że przedmiotowy weksel uzupełniony na kwotę 42.827,53 zł dotyczy umowy leasingu nr (...), jak również wiedzieli co składa się na zadłużenie objęte sumą wekslową, otrzymali bowiem zarówno ostateczne rozliczenie umowy leasingu z dnia 22 marca 2010 r., jak i korektę tego rozliczenia z dnia 16 kwietnia 2012 r. Ponadto w dniu 16 marca 2010 r. pomiędzy stronami zostało zawarte porozumienie o rozłożeniu należności na raty, w którym pozwany uznał swoje zobowiązanie względem powodowej spółki w wysokości 53.889,36 zł. Powód wyjaśnił, że wypowiedział umowę leasingu w piśmie z dnia 22 września 2012 r. Podkreślił także, że przed sprzedażą poleasingowego pojazdu została wykonana ekspertyza techniczna sporządzona przez uprawnionego rzeczoznawcę z firmy (...), po czym wystawił przedmiot leasingu na sprzedaż w drodze licytacji, jest więc w jego ocenie oczywiste, że sprzedaż dokonana została przez niego przy zachowaniu należytej staranności. Strona powodowa przedstawiła przy tym wyliczenie kwoty, na jaką został uzupełniony weksel stanowiący podstawę roszczenia wywiedzionego w niniejszej sprawie.

(odpowiedź na zarzuty - k. 107 - 118)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 03 października 2007 r. pomiędzy (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. (jako finansującym) a S. W. (jako korzystającym) została zawarta umowa leasingu operacyjnego nr (...), której przedmiotem był ciągnik siodłowy marki R. (...). Integralną część umowy stanowiły ogólne warunki umowy leasingu.

(dowód: umowa leasingu - k. 121, OWUL – k. 122-124)

Na zabezpieczenie ewentualnych zobowiązań korzystającego wobec finansującego mogących powstać z tytułu zawartej umowy S. W. wystawił weksel własny in blanco. Weksel został poręczony przez A. W..

(dowód: weksel - k. 4 , § 6 umowy leasingu - k. 122 verte)

W związku z opóźnieniami w płatnościach należności z tytułu wymagalnych rat leasingowych powód w piśmie z dnia 14 grudnia 2008 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 18.049,21 zł, w tym odsetek za czas opóźnienia - w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Wezwanie powyższe zostało odebrane przez pozwanego w dniu 23 grudnia 2008 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty – k. 125, potwierdzenie odbioru – k.126)

W dniu 15 kwietnia 2009 r. powód zlecił firmie (...) Sp. z o.o. przeprowadzenie czynności windykacyjnych w celu skłonienia pozwanego do spłaty zadłużenia, a w przypadku braku zapłaty – do doręczenia wypowiedzenia umowy leasingu i odbioru jej przedmiotu.

(dowód: zlecenie windykacji nr (...) z dnia 15 kwietnia 2009 r. – k. 127)

Wobec nieuiszczenia należności przez pozwanego w określonym terminie, w piśmie z dnia 22 września 2009 r. powód wystosował do pozwanego powtórne wezwanie do zapłaty zaległości wynikających z przedmiotowej umowy leasingu operacyjnego w kwocie 27.438,05 zł w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Przesyłkę doręczono korzystającemu w dniu 25 września 2009 r.

(dowód: powtórne wezwanie do zapłaty – k. 128, potwierdzenie odbioru – k. 129)

W związku bezskutecznym upływem dodatkowego terminu wyznaczonego korzystającemu przez finansującego na zapłatę zaległych rat wynagrodzenia, pismem datowanym na dzień 22 września 2012 r. powód wypowiedział umowę leasingu łączącą strony, wzywając jednocześnie pozwanego do zapłaty kwoty 27.438,05 zł z tytułu rat leasingowych wymagalnych do dnia rozwiązania umowy, innych opłat leasingowych i kosztów wynikających z umowy leasingu

łącznie z należnymi odsetkami w wysokości określonej z tytułu nieterminowych płatności oraz do zwrotu przedmiotu leasingu wraz z wyposażeniem dodatkowym i dokumentacją.

(dowód: wypowiedzenie nr (...) – k. 130)

Zgodnie z wypowiedzeniem przedmiot leasingu miał być zwrócony przez pozwanego do magazynu znajdującego się w H. – (...) Serwis – (...), (...) w miejscowości K. koło S..

(dowód: wypowiedzenie umowy - k. 130)

Pozwany odstawił leasingowany pojazd do wskazanego w wypowiedzeniu magazynu. (dowód: odpis protokołu przyjęcia pojazdu na magazyn z dnia 19 października 2009 r. – k. 131 - 132)

Przedmiot leasingu został poddany wycenie przez rzeczoznawcę z firmy (...). Według wyceny powyższego pojazdu, jego wartość rynkowa wynosiła 131.300 zł netto. Następnie powód skierował przedmiot leasingu do sprzedaży w trybie licytacji za pomocą internetowego serwisu aukcyjnego z ceną wywoławczą odpowiadającą wartości pojazdu z wyceny. Podczas licytacji trwającej od 15 grudnia 2009 r. do 11 stycznia 2010 r. wpłynęły cztery oferty, z których najwyższa wyniosła 135.800 zł netto i za tą sumę pojazd został oddany w ponowny leasing.

(dowód: odpis wyceny rzeczoznawcy z dnia 24 listopada 2009 r. – k. 133 – 137, odpis raportu z licytacji – k. 138, odpis przejęcia środka trwałego do nowej umowy leasingu – k. 139)

Pismem z dnia 22 marca 2010 r. powód wystosował do pozwanego ostateczne rozliczenie umowy leasingu nr (...), wzywając go do zapłaty kwoty 53.889,36 zł w terminie do dnia 05 kwietnia 2010 r. Powyższe pismo zostało doręczone pozwanemu w dniu 01 kwietnia 2010 r.

(dowód: ostateczne rozliczenie umowy leasingu nr (...) – k. 140, potwierdzenie odbioru – k. 141)

W dniu 16 marca 2010 r. pomiędzy stronami niniejszego postępowania zostało zawarte porozumienie o rozłożeniu należności na raty do umowy leasingu nr (...). W § 1 powyższego porozumienia pozwany S. W. uznał zobowiązanie wobec (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z tytułu umowy leasingu nr (...), które na dzień 16 marca 2010 r. wyniosło łącznie 58.985,28 zł.

(dowód: porozumienie o rozłożeniu należności na raty do umowy leasingu nr (...) – k. 119 - 120)

Część powyższej należności została przez pozwanego spłacona po zawarciu porozumienia.

(okoliczności bezsporne)

Wobec bezskutecznego upływu terminu płatności pozostałej części należności rozłożonych na raty zgodnie z zawartym porozumieniem, wynikających z umowy leasingu łączącej strony, finansujący wypełnił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego S. W. i poręczony przez pozwaną A. W. na kwotę 42.827,53 zł i wezwał pozwanych do wykupienia weksla w terminie do dnia 11 czerwca 2012 r.

(dowód: przedstawienie weksla do zapłaty – k. 7, 8, weksel – k. 5)

W zakreślonym terminie pozwani nie uiszcili sumy wekslowej na rzecz powoda.

(okoliczność niesporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z wymienionych powyżej dokumentów, których autentyczność oraz treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, Sąd również nie miał podstaw do ich kwestionowania.

Na rozprawie w dniu 02 kwietnia 2014 r. Sąd pominął wniosek pozwanych o dopuszczenie dowodu z ich przesłuchania – jako spóźniony w rozumieniu dyspozycji art. 493 § 1 k.p.c. bowiem nie został zgłoszony w zarzutach od nakazu

zapłaty. Nadto Sąd oddalił wnioski pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność ustalenia wartości poleasingowego pojazdu jako zbędny do wydania rozstrzygnięcia - bowiem odliczeniu, o którym mowa w treści art. 709 (15) k.c., podlega wyłącznie korzyść, jaką finansujący rzeczywiście uzyskał w związku z wcześniejszym zakończeniem umowy – a więc wartość pojazdu uzyskana z jego sprzedaży lub ponownego oddania w leasing lub jakiegokolwiek innej transakcji rynkowej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie I ACa 963/12, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu I ACa 369/12). W przedmiotowej sprawie suma korzyści z tego tytułu podlegająca odliczeniu od zobowiązania pozwanych względem powoda wynosiła 135.800 zł, co wprost wynika z dokumentu znajdującego się na k. 139, nie było w związku z tym podstaw do badania wartości poleasingowego pojazdu.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę roszczeń wywodzonych przez stronę powodową w przedmiotowej sprawie stanowił weksel własny in blanco wystawiony przez pozwanego S. W. a poręczony przez pozwaną A. W., stanowiący zabezpieczenie roszczeń powoda wynikających z umowy leasingu nr (...). Przy czym pozwana A. W. odpowiada jako poręczyciel wekslowy, jej odpowiedzialność za zobowiązanie oparta jest więc na treści art. 32 ust. 1 w zw. z art. 103 ust. 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (Dz. U. Nr 37, poz. 282 ze zm.). Należy zaznaczyć, że pozwani nie kwestionowali ważności samego weksla, powołali się jedynie na zarzuty z tzw. stosunku podstawowego, co do których doktryna i orzecznictwo zezwalają na ich podnoszenie w oparciu o dyspozycję art. 10 wspomnianej ustawy w przypadku, gdy weksel nie został puszczony w obieg i strony pozostające w sporze są tożsame ze stronami tego stosunku podstawowego, mają więc wiedzę na temat łączącego je porozumienia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 07 stycznia 1967 r., III CZP 19/66) – taka sytuacja ma miejsce w przedmiotowej sprawie, gdzie pozwanym jest wystawca weksla oraz poręczyciel wekslowy odpowiadający tak, jak wystawca (art. 32 prawa wekslowego). Należy jednak podkreślić, iż przeniesienie sporu stron na płaszczyznę stosunku podstawowego nie wpływa na fakt, iż niniejszy proces nadal ma charakter tzw. procesu wekslowego, w którym siła dowodowa dokumentu weksla jest tak duża, że na stronie powodowej spoczywa jedynie obowiązek wskazania z jakiego tytułu domaga się zapłaty oraz przedstawienia stosownego wyliczenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 09 marca 2011 r., I ACa 122/11), natomiast ciężar wykazania, że weksel został uzupełniony niezgodnie z łączącym strony porozumieniem a także ciężar udowodnienia innych stawianych zarzutów spoczywa na dłużnikach wekslowych (m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 21 października 2011 r., VI ACa 383/11, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2000 r., V CKN 136/2000, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 13 lipca 2005 r., I ACa 23/2005).

Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie strona powodowa zrealizowała ciężące na niej obowiązki i wskazała, że dochodzi roszczenia zabezpieczonego wekslem z tytułu nienależytego wykonania przez pozwanego ad. 1 łączącej strony umowy leasingu, a nadto przedstawiła wyliczenie sumy dochodzonej pozwem w piśmie procesowym z dnia 03 marca 2014 r., natomiast pozwani nie udowodnili, wbrew spoczywającemu na nich w tym przedmiocie ciężarowi dowodu, podnoszonych przez siebie zarzutów.

Zgodnie z dyspozycją art. 709 (1) k.c. przez umowę leasingu finansujący zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, nabyć rzecz od oznaczonego zbywcy na warunkach określonych w tej umowie i oddać tę rzecz korzystającemu do używania albo używania i pobierania pożytków przez czas oznaczony, a korzystający zobowiązuje się zapłacić finansującemu w uzgodnionych ratach wynagrodzenie pieniężne, równe co najmniej cenie lub wynagrodzeniu z tytułu nabycia rzeczy przez finansującego. Natomiast według treści art. 709 (13) k.c. korzystający obowiązany jest płacić raty w terminach umówionych. Jeżeli korzystający dopuszcza się zwłoki z zapłatą co najmniej jednej raty, finansujący powinien wyznaczyć na piśmie korzystającemu odpowiedni termin dodatkowy do zapłacenia zaległości z zagrożeniem, że w razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu może wypowiedzieć umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, chyba że strony uzgodniły termin wypowiedzenia. Postanowienia umowne mniej korzystne dla korzystającego są nieważne (§ 2). Z kolei zgodnie z brzmieniem art. 709 (15) k.c. w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia

wszystkich przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu.

W przedmiotowej sprawie, o czym już wspomniano, powód wystąpił przeciwko pozwanym z roszczeniem o zapłatę z weksla własnego in blanco, wystawionego przez pozwanego S. W., a poręczonego przez pozwaną A. W.. Weksel ten miał charakter gwarancyjny i zabezpieczał roszczenia powoda wobec pozwanego wynikające z łączącej strony umowy leasingu. W szczególności powód domagał się od pozwanych solidarnej zapłaty: kwoty 3.723,16 zł tytułem części zaległej raty leasingowej nr 24 za październik 2009 r., kwoty 20.103,21 zł odszkodowania z tytułu przyszłych niezapłaconych rat leasingowych w części kapitałowej, kwoty 4.514 zł tytułem zwrotu kosztów inkasa zadłużenia przeprowadzonego przez firmę windykacyjną (...) Finanse Sp. z o.o., kwoty 260,78 zł z tytułu zwrotu kosztów wyceny przedmiotu leasingu przez rzeczoznawcę majątkowego, kwoty 1.220 zł z tytułu zwrotu kosztów wynikających z zagospodarowania przedmiotu leasingu, tj. jego przechowania i przygotowania do sprzedaży, kwoty 4.182,33 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie w zapłacie opłat leasingowych oraz kwoty 8.824,05 zł tytułem odsetek za opóźnienie w zapłacie zaległości wymienionych w pkt. 1 – 5 od dnia wystawienia ostatniej noty odsetkowej do dnia uzupełnienia weksla. Natomiast pozwani przyznali, że łączyła powoda z pozwanym umowa leasingu, nie kwestionowali ważności weksla wystawionego przez pozwanego S. W. i poręczonego przez pozwaną A. W., podnieśli jedynie przeciwko żądaniu pozwu następujące zarzuty: zarzut nieprzedstawienia wyliczenia sumy wekslowej, zarzut nieistnienia czy też nieudowodnienia zobowiązania pozwanych z tytułu łączącej strony umowy leasingu i tym samym uzupełnienia weksla niezgodnie z deklaracją wekslową oraz zarzut nieprawidłowego wezwania pozwanych do wykupu weksla.

Zdaniem Sądu wszystkie powyższe podniesione przez pozwanych zarzuty nie znajdowały uzasadnienia. Odnosząc się do pierwszego z powyższych zarzutów należy stwierdzić, że w przypadku zakwestionowania prawidłowości uzupełnienia weksla in blanco wierzyciel ma obowiązek wskazać z jakiego tytułu domaga się zapłaty oraz przedstawić stosowne wyliczenie dochodzonej kwoty (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 06 listopada 2012 r., I ACa 1578/11, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 listopada 2011 r., I ACa 926/11). Strona powodowa jednakże obowiązek ten zrealizowała i przedstawiła w piśmie procesowym z dnia 11 marca 2014 r. (k. 112 – 114) co składa się na sumę wekslową a więc zarzut ten nie mógł być zasadny. Jeśli chodzi o drugi z podniesionych przez pozwanych zarzutów należy podkreślić, że to na pozwanych spoczywał obowiązek udowodnienia, że powód wypełnił weksel na sumę inną niż zobowiązanie pozwanych względem niego wynikające z umowy leasingu lub też, że zobowiązanie to nie istnieje. Jedynym dowodem właściwym do udowodnienia tej okoliczności był dowód z opinii biegłego do spraw rachunkowości. Sąd dopuścił ten dowód zgłoszony przez pozwanych w zarzutach od nakazu zapłaty na rozprawie w dniu 02 kwietnia 2014 r., jednakże w piśmie procesowym z dnia 07 kwietnia 2014 r. strona pozwana wniosek ten cofnęła i w rezultacie w żaden sposób nie udowodniła swoich twierdzeń, aby powód uzupełnił weksel sprzecznie z deklaracją wekslową oraz aby zobowiązanie pozwanych nie istniało lub istniało w niższej niż wskazana w wekslu wysokości. W ocenie Sądu nie był również zasadny zarzut nieprawidłowego wezwania pozwanych do wykupu weksla. Powód złożył bowiem pełnomocnictwo upoważniające radcę prawnego A. S. do kierowania do dłużników wezwań do wykupu weksla na datę 08 grudnia 2011 r., a więc aktualne w czasie, kiedy wezwania do wykupu weksla były kierowane do pozwanych, tj. w czerwcu 2012 r. (k. 167). Nadto przedmiotowy zarzut jest o tyle chybiony, że nieprzedstawienie lub nieprawidłowe przedstawienie weksla do zapłaty nie wpływa na ważność zobowiązania wekslowego, a jedynie na datę początkową, od jakiej można domagać się zapłaty odsetek - w przypadku nieprzedstawienia lub nieprawidłowego przedstawienia weksla do zapłaty odsetek od sumy wekslowej można domagać się dopiero od dnia wniesienia pozwu – a więc dokładnie tak, jak domagał się tego powód w niniejszej sprawie. Zarzut ten więc, nawet w przypadku, gdyby okazał się uzasadniony, nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o treść art. 496 k.p.c., Sąd orzekł jak w sentencji rozstrzygnięcia.